

ΦΟΡΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΟΜΙΛΟΥ	
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΚΠ/ΚΟΥ	Ειρήνη Μουσιάδου
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΠΕ60
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΟΜΙΛΟΥ- ΤΙΤΛΟΣ	Σκάκι
ΤΑΞΗ	Νηπιαγωγείο
ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ	16 νήπια και προνήπια
ΣΤΟΧΟΙ - ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	<p>Η χωροαντιληπτική ικανότητα είναι σημαντική για το παιδί της προσχολικής ηλικίας διότι το βοηθά να γνωρίσει, να ερευνήσει και να χρησιμοποιήσει το χώρο γύρω του. Ξεκινώντας από θέσεις που μπορεί να πάρει το ίδιο το σώμα στο χώρο, φθάνει στην κατάκτηση συμβολικών διαδικασιών μέσω μοντέλων ή χαρτών ή και λέξεων.</p> <p>Σκοπός του ομίλου είναι οι μαθητές/τριες να εξασκήσουν το χωρικό εγγραμμισμό στην κατάκτηση των σχετικών εννοιών "ανάμεσα", "μπροστά από", "δίπλα σε", "απέναντι", "κάτω από", "πίσω", "γύρω από", "πάνω σε" και άλλων, μέσα από την τοποθέτηση των αντικειμένων σε σχέση με το σώμα και σε σχέση με άλλα αντικείμενα. Θα γνωρίσουν το σκάκι και κάποιες βασικές κινήσεις του παιχνιδιού. Προσδοκούμε οι μαθητές/τριες να ανακαλύψουν τις χωρικές έννοιες τόσο σε εμπράγματο επίπεδο (με χειραπτικό υλικό), όσο και σε αναπαραστασιακό επίπεδο (εικόνες και σκακιστικά διαγράμματα). Αναλυτικά οι στόχοι:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Να περιγράψουν σχετικές θέσεις στο χώρο, χρησιμοποιώντας έννοιες όπως "ανάμεσα", "δίπλα" κ.α 2. Να εντοπίζουν και να ονομάζουν τις σχετικές θέσεις των αντικειμένων 3. Να μεταφέρουν τις δράσεις τους σε εμπράγματο και αναπαραστασιακό επίπεδο 4. Να αξιοποιούν οδηγίες και να τις προβάλουν απεικονιστικά, για τις σχετικές θέσεις των αντικειμένων 5. Να καλλιεργήσουν δεξιότητες συνεργασίας για την επίτευξη μιας δράσης
<p>ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΕΩΝ</p>	<p>Οι δράσεις μας οργανώνονται σε 5 φάσεις, όπου κάθε φάση θα διαρκέσει περίπου 4 δίωρα. Χώρος ορίζεται η αυλή και η τάξη μας.</p> <p>Α' φάση: ανάγνωση και επεξεργασία παραμυθιού σχετικού με το σκάκι, ως αφόρμηση (τίτλος: «μια φορά κι έναν καιρό ήταν το σκάκι»)</p> <p>Β' φάση: αξιοποιώντας τις έννοιες που αφορούν τις σχετικές θέσεις των αντικειμένων ("ανάμεσα", "μπροστά από", "δίπλα σε", "απέναντι", "κάτω από", "πίσω", "γύρω από", "πάνω σε" και άλλων) τα παιδιά θα παίξουν με το τετραγωνισμένο περιβάλλον (μιας επιδαπέδιας σκακιάρας που έχουμε αρχίσει να δημιουργούμε μπροστά στην είσοδο της τάξης) σε ψυχοκινητικό επίπεδο</p> <p>Γ' φάση: οι μαθητές/τριες θα παίξουν με τις σχετικές έννοιες σε εμπράγματο επίπεδο, σε επιτραπέζιες σκακιέρες. Στη φάση αυτή θα γίνει η γνωριμία με τα σκακιστικά κομμάτια.</p>

	<p>Δ' φάση: θα διοργανωθούν συναντήσεις με σκακιστές ή με γονείς των παιδιών ώστε να εξασκήσουν κινήσεις των σκακιστικών κομματιών. Πιθανόν να εκμεταλλευτούμε κάποιο Σαββατοκύριακο.</p> <p>Ε' φάση: σε συμβολικό -αναπαραστασιακό επίπεδο θα εξασκήσουμε τις σχετικές θέσεις με πολλαπλούς τρόπους όπως αναγνώριση σωστού και λάθους, επιλογή σωστής απάντησης, παιχνίδια με άξονα το σκάκι κ.α Αυτή η φάση συμπεριλαμβάνει και την αξιολόγηση της πορείας του ομίλου</p>
ΩΡΕΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΣ	1 διδακτικό δίωρο 2 X 45' εβδομαδιαίως, κατά προσέγγιση
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	Τετραγωνισμένο χαρτί ή μοκέτα (επιδαπέδιο και επιτραπέζιο), υλικά ζωγραφικής, σκακιστικά κομμάτια (επιδαπέδια και επιτραπέζια), σκακιέρες, ηλεκτρονικός υπολογιστής και προτζέκτορας της τάξης, ψηφιακά εργαλεία από την πλατφόρμα «Αίσωπος»
Αξιολόγηση	Η αξιολόγηση συμπεριλαμβάνεται στην Ε' φάση αλλά και θα γίνει με ενεργοποίηση κατάλληλων ψηφιακών εργαλείων
ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	Φωτογραφικό υλικό δραστηριοτήτων, ημερολόγιο δραστηριοτήτων.
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΦΟΡΕΙΣ κτλ.	Συνεργασία με σκακιστικό σύλλογο που δραστηριοποιείται σε μαθήματα παιδιών μικρής ηλικίας (Σύλλογος Τρίτων), συνεργασία με τη Σκακιστική Ομοσπονδία Ελλάδος, συνεργασία με γονείς που γνωρίζουν και ασχολούνται με το σκάκι.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Σε κάθε επίσκεψη «ειδικού» στο νηπιαγωγείο ή οργάνωση διδακτικής επίσκεψης, θα λαμβάνονται υπόψη οι σχετικοί εγκύκλιοι αλλά και τα μέτρα που έχουν σταλεί από τη Διεύθυνση ΠΕ Ανατολικής Θεσσαλονίκης για τον κορονοϊό

Βιβλιογραφικές αναφορές

Γιουβαντσιούδης, Κ. (2015). Σκάκι - Ένα εργαλείο μάθησης στην εκπαίδευση. Ψηφιακά Σενάρια «ΑΙΣΩΠΟΣ»

Μουσιάδου, Ε. (2015). «Σχετικές θέσεις», υποδειγματικό ψηφιακό διδακτικό σενάριο για την πλατφόρμα Αίσωπος <http://aesop.iep.edu.gr/node/22345> , ημερομηνία ανάκτησης 12-10-2021

Σκουμπουρδή, Χ. (2015). Το παιχνίδι στην μαθηματική εκπαίδευση των μικρών παιδιών. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Τζεκάκη, Μ. (2015). Μαθηματική Εκπαίδευση για την Προσχολική και την Πρώτη Σχολική Ηλικία. Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ. Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα

ΥΠΕΠΘ, (2014). Ένταξη του σκακιού στο υποχρεωτικό πρόγραμμα του Δημοτικού Σχολείου. Αρ. Πρ.: 63859/Γ1/25,4,2014

Τζεκάκη, Μ. (2013). Μαθηματικά για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Επιμόρφωση εκπαιδευτών εκπαιδευτικών. Πράξη "Νέο Σχολείο". Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Ανακτημένο στις 27-9-2015 στον διαδικτυακό τόπο: <http://ebooks.edu.gr/info/newps/%CE%9C%CE%B1%CE%B8%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC/%CE%A5%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%8C%20%CE%95%CF%80%CE%B9%CE%BC%CF%8C%CF%81%CF%86%CF%89%CF%83%CE%B7%CF%82.pdf>

ΔΕΠΠΣ - ΑΠΣ Νηπιαγωγείου ΥΠΕΠΘ. (2011). ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

Χασάπης, Δ. (2010). Το παιχνίδι στη μάθηση και στη διδασκαλία των μαθηματικών. 10ο Διήμερο Διαλόγου για τη Διδασκαλία των Μαθηματικών: Το παιχνίδι στη μάθηση και στη διδασκαλία των μαθηματικών (σελ. 45-55), Αθήνα

Κολέζα, Ε. (2009). Θεωρία και πράξη στη διδασκαλία των μαθηματικών. Αθήνα: Τόπος

- Καπέλλου, Κ. (2008). Προσεγγίσεις των μαθηματικών και της φυσικής από παιδιά προσχολικής ηλικίας. Αθήνα: Δαρδανός
- Κασπαροβ, Γ. (2008). Η ζωή είναι μια παρτίδα σκάκι. Αθήνα: Πατάκη
- Τζεκάκη, Μ., Χριστοδούλου, Ι. (2004). Τα Μαθηματικά, ένα παιχνίδι. Σε Π. Χατζηκαμάρη, Μ. Κοκκίδου (επιμ.). Το παιχνίδι στην εκπαιδευτική διαδικασία. Πρακτικά Διημερίδας (109-118). Θεσσαλονίκη: University Press.
- Γιουβαντσιούδης, Κ., Μουσιάδου, Ε. (2003). «Σκάκι και φαντασία» βιβλίο, Εκδότης: «Γνώση», ISBN 9789602358917
- Γιουβαντσιούδης, Κ. & Μουσιάδου, Ε. (1999). Μια φορά κι έναν καιρό ήταν το σκάκι. Αθήνα: Κλειδάριθμος.